

Дипломна робота на тему:
**«ФОРМУВАННЯ СТРУКТУРИ ТА
ВЛАСТИВОСТЕЙ КЕРАМІЧНОГО
МАТЕРІАЛУ НА ОСНОВІ ZrO_2
ІНСТРУМЕНТАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ»**

Магістерська робота на ПМ
за кафедрою ВТМ та ПМ
НТУУ "КПІ" 2015 рік

Виконала:
студентка групи ФК-31м
Сорока О. В.
Науковий керівник:
к. т. н., доцент
Кисла Г. П.

Інструментальні матеріали для різального інструменту

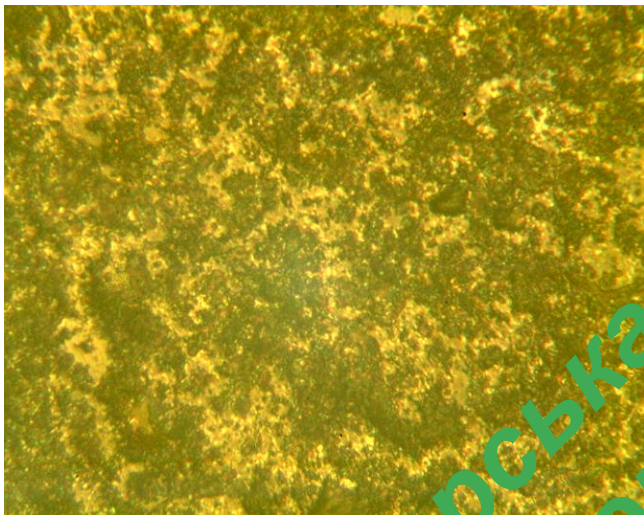
Магістерська робота
за кафедрою ВТМ та ПМ
НТУУ «КПІ» 2015 рік

Мета роботи: отримання та дослідження композиційного матеріалу системи $ZrO_2 - TiO_2 - Al - C$, аналіз його структури і хімічного складу та їхнього впливу на механічні властивості композиційного матеріалу.

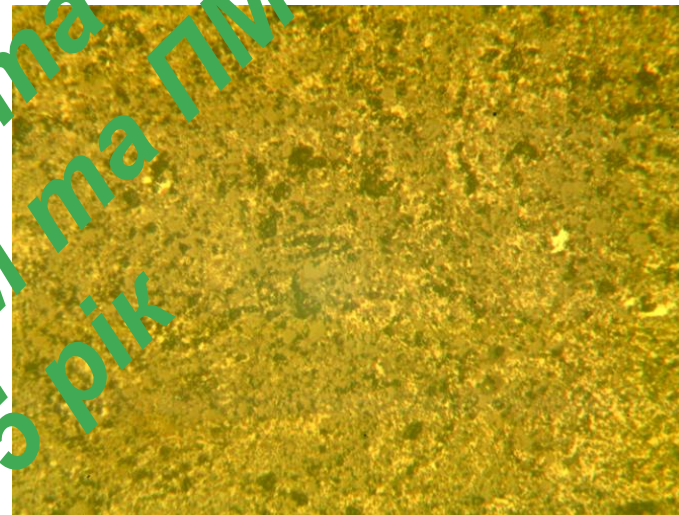
Завдання роботи:

1. Отримати композити на основі системи $ZrO_2 - TiO_2 - Al - C$ методом гарячого пресування.
2. Дослідити мікроструктуру отриманих матеріалів.
3. Дослідити механічні властивості КОМПОЗИТІВ.

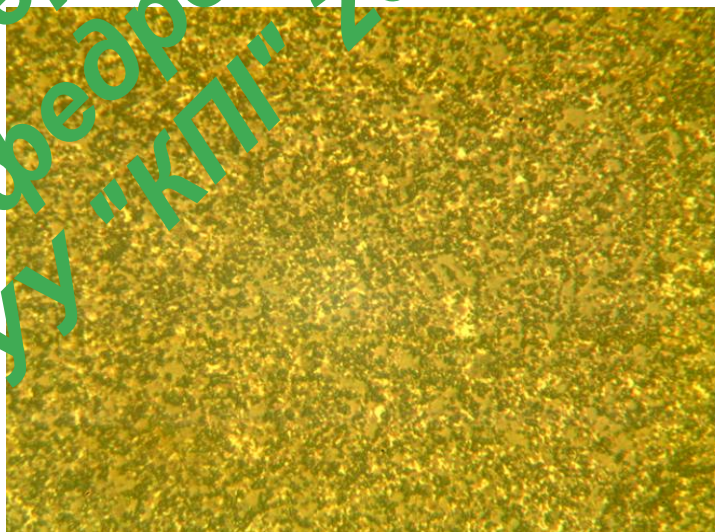
Мікроструктура отриманих композитів системи $ZrO_2 - TiO_2 - Al - C$

8 мас.% С

10 мас.% С

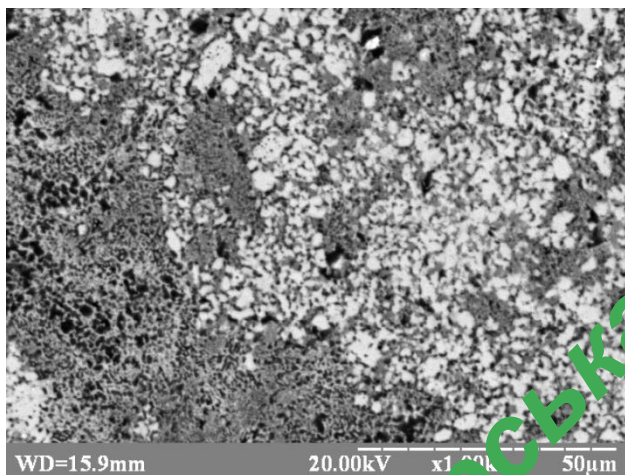
13 мас.% С

Магістерська робота
за кафедрою ВТМ та ПМ
НТУУ "КПІ" 2015 рік

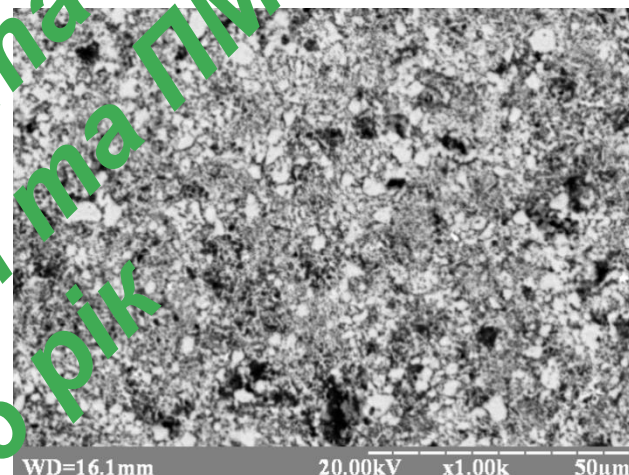

Мікроструктура матеріалів, яка отримана за допомогою растрового електронного мікроскопу

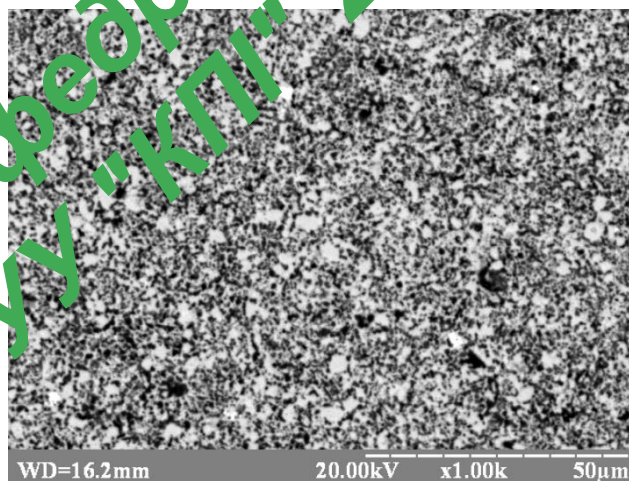
REM-106

59 % ZrO_2 – 8 % TiO_2 – 25 % Al – 8 % C

57 % ZrO_2 – 8 % TiO_2 – 25 % Al – 10 % C

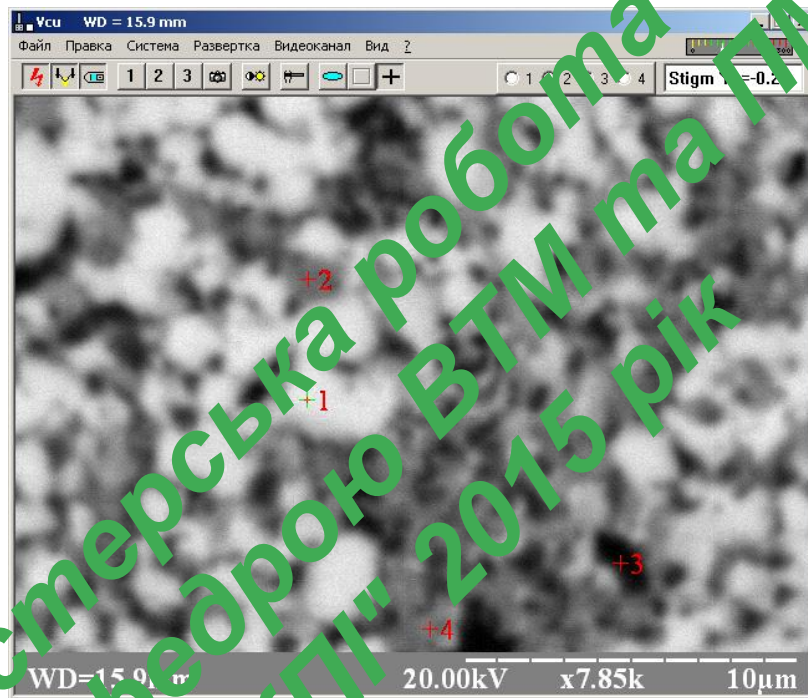

54 % ZrO_2 – 8 % TiO_2 – 25 % Al – 13 % C

*мас.%

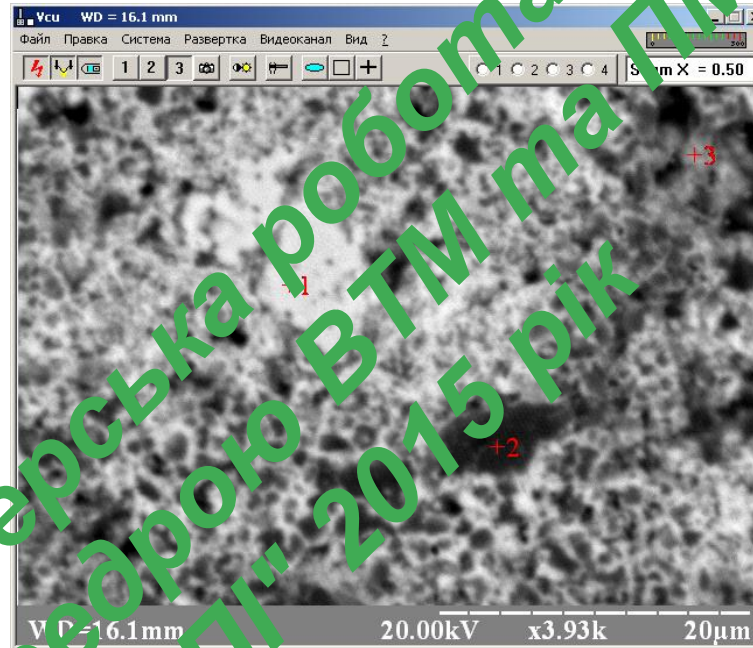
Магістерська робота
за кафедрою ВТМ та ПМ
НТУУ "КПІ" 2015 рік

Локальний хімічний аналіз поверхні композиту складу 59 мас.% ZrO_2 – 8 мас.% TiO_2 – 25 мас.% Al – 8 мас.% C

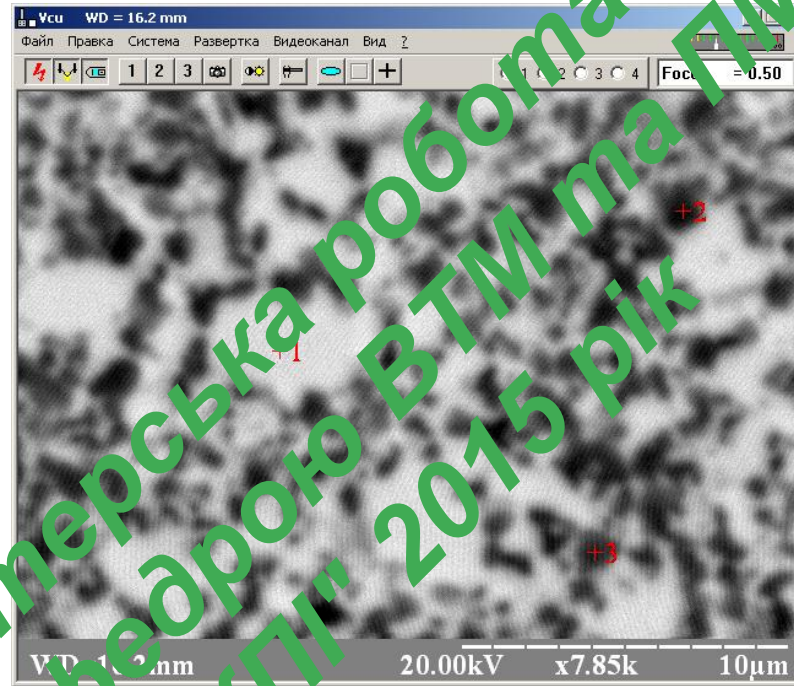
	Al	Ti	Zr
1	1,71	14,39	83,9
2	2,70	71,13	26,18
3	31,14	42,21	26,65
4	2,72	84,62	12,67

Локальний хімічний аналіз поверхні композиту складу 57 мас.% ZrO_2 – 8 мас.% TiO_2 – 25 мас.% Al – 10 мас.% C

	Al	Ti	Zr
1	1	0,26	98,74
	93,88	3,83	2,29
3	1,83	76,71	21,46

Локальний хімічний аналіз поверхні композиту складу 54 мас.% ZrO_2 – 8 мас.% TiO_2 – 25 мас.% Al – 13 мас.% C

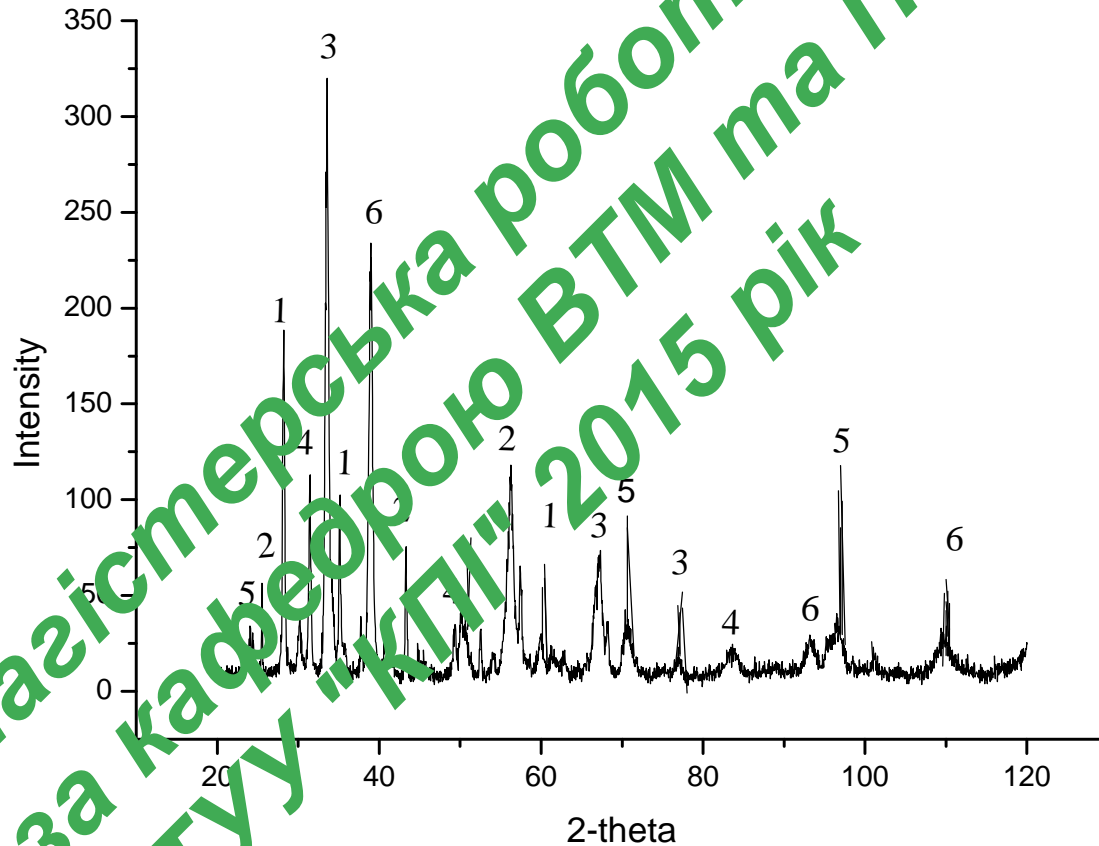

	Al	Ti	Zr
1	0,56	0,54	98,91
2	69,44	27,40	3,16
3	5,86	68,74	25,41

Дифрактограма матеріалу складу

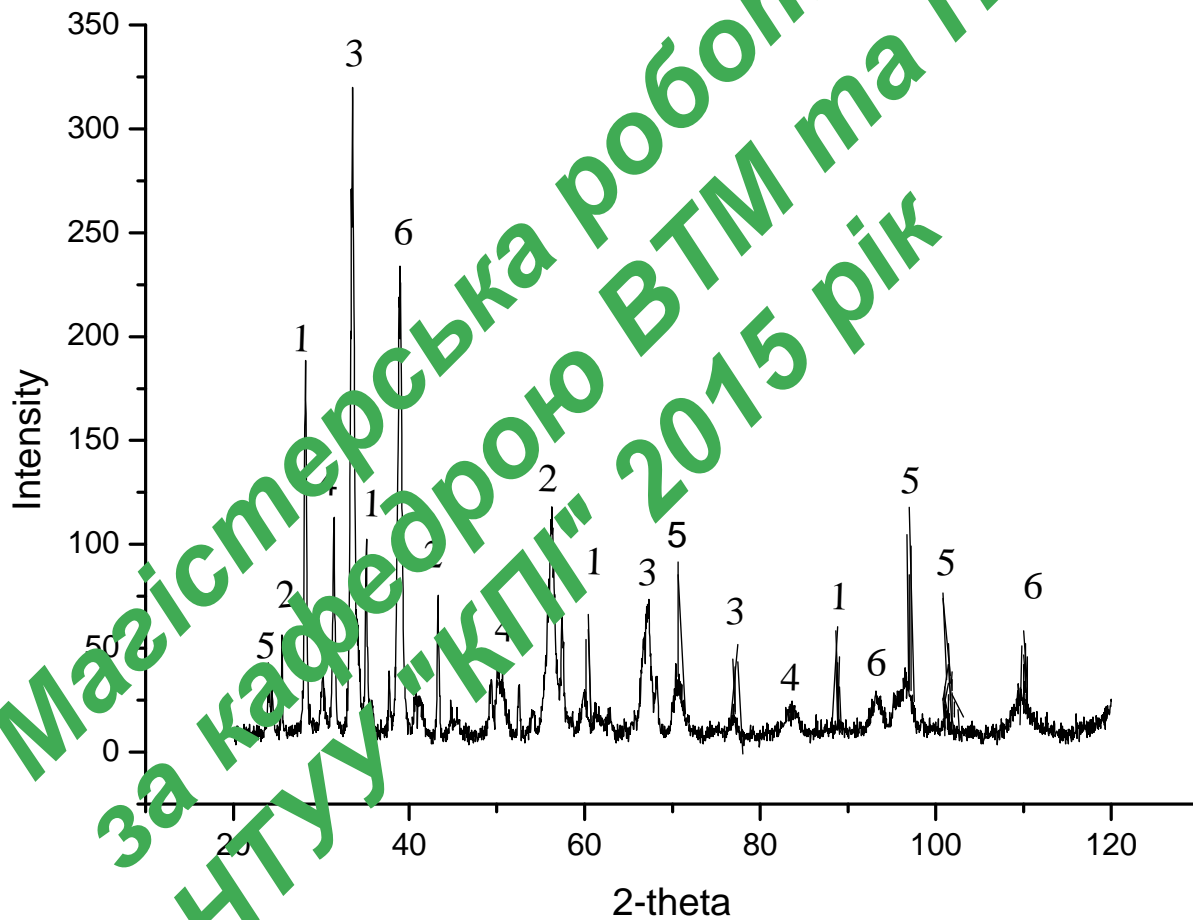
59 мас.% ZrO_2 – 8 мас.% TiO_2 – 25 мас.% Al – 8 мас.% C

1 - ZrC , 2 - Al_2O_3 , 3 - ZrO , 4 - Al_2TiO_5 , 5 - TiC , 6 - TiO_2

Дифрактограма матеріалу складу

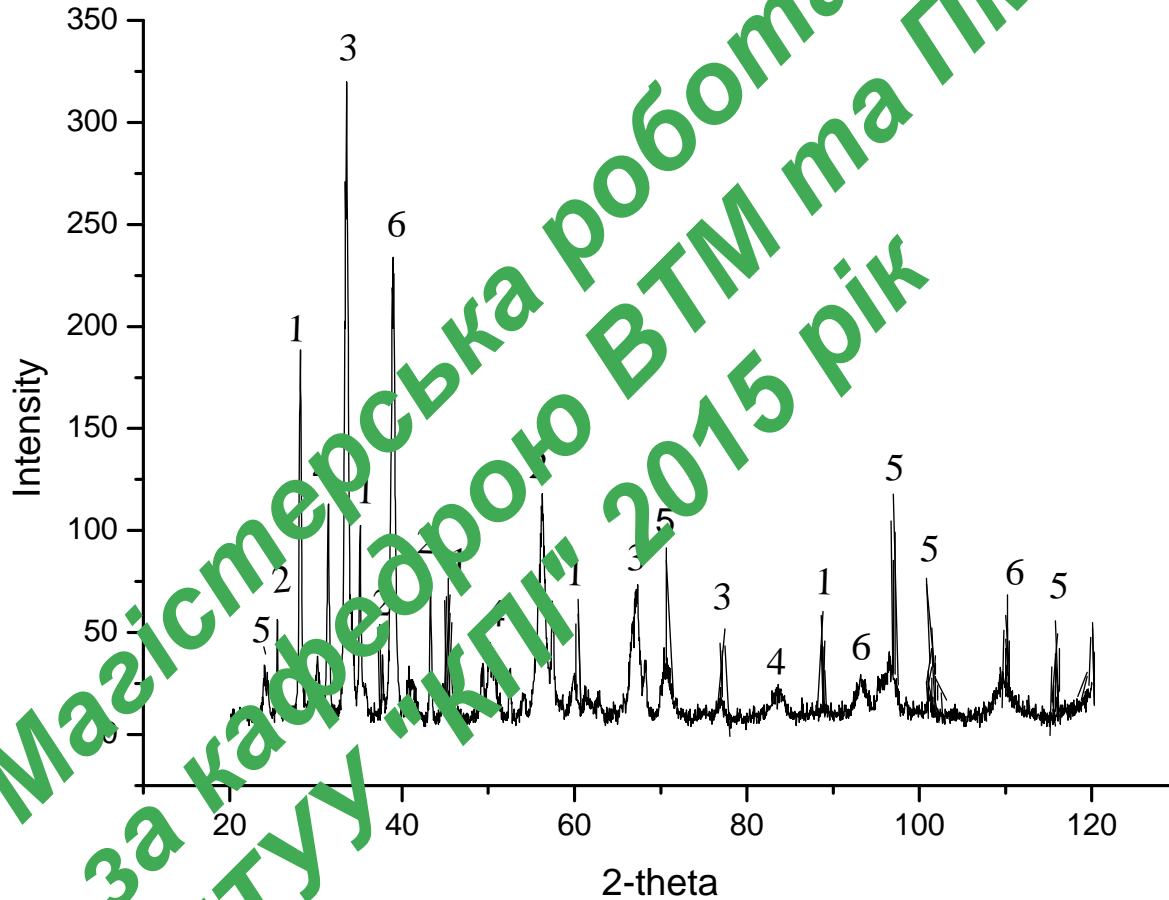
57 мас.% ZrO_2 – 8 мас.% TiO_2 – 25 мас.% Al – 10 мас.% C

1 – ZrC , 2 – Al_2O_3 , 3 – ZrO , 4 – Al_2TiO_5 , 5 – TiC , 6 – TiO_2

Дифрактограма матеріалу складу

54 мас.% ZrO_2 – 8 мас.% TiO_2 – 25 мас.% Al – 13 мас.% C

1 – ZrC , 2 – Al_2O_3 , 3 – ZrO , 4 – Al_2TiO_5 , 5 – TiC , 6 – TiO_2

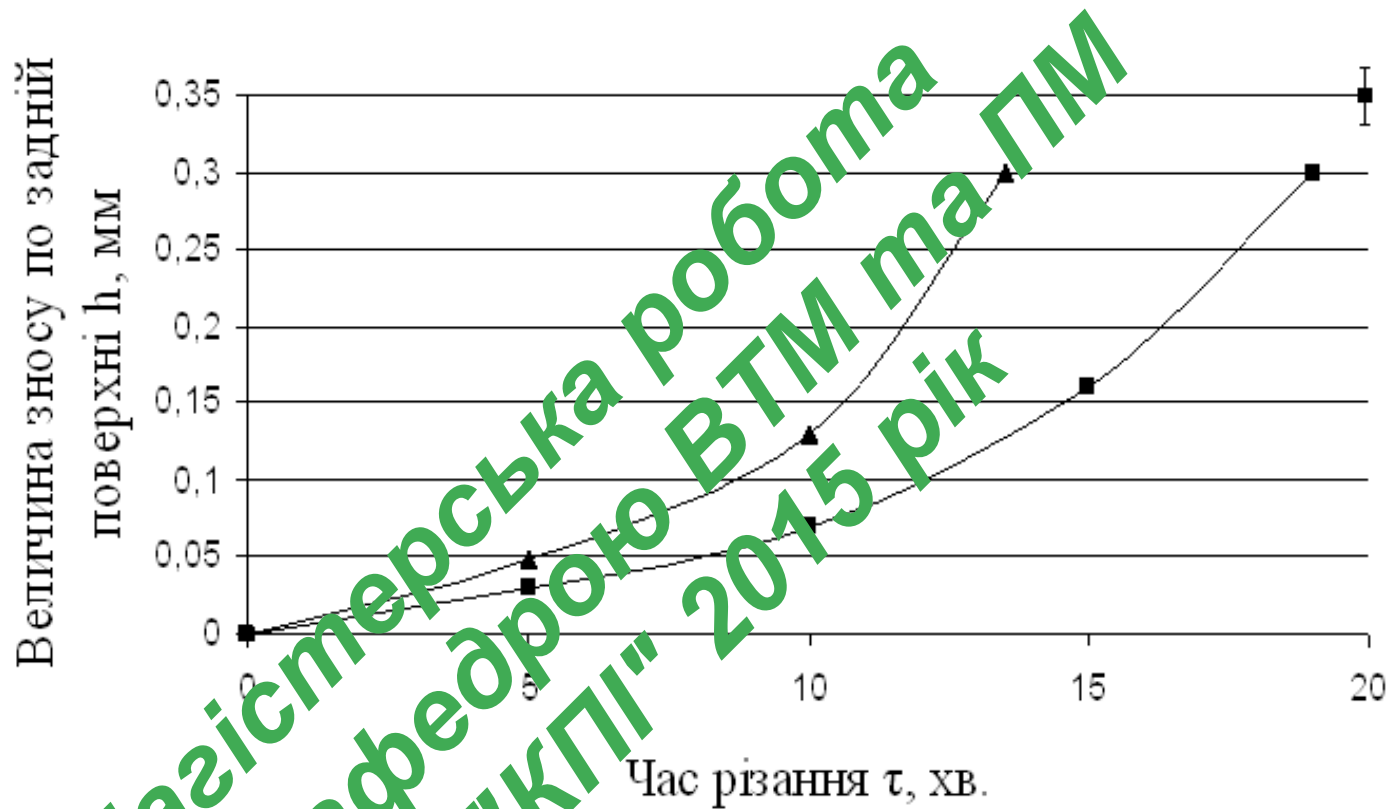
Мікротвердість та твердість за Роквелом матеріалів системи

Вміст вуглецю, мас.%	Твердість, HRA	Мікротвердість Н _μ , ГПа
8	94	17,4
10	95	18,8
13	97	19,3

Магістерська робота
за кафедрою ВТМ та ПМ
НТУУ "КПІ" 2015 рік

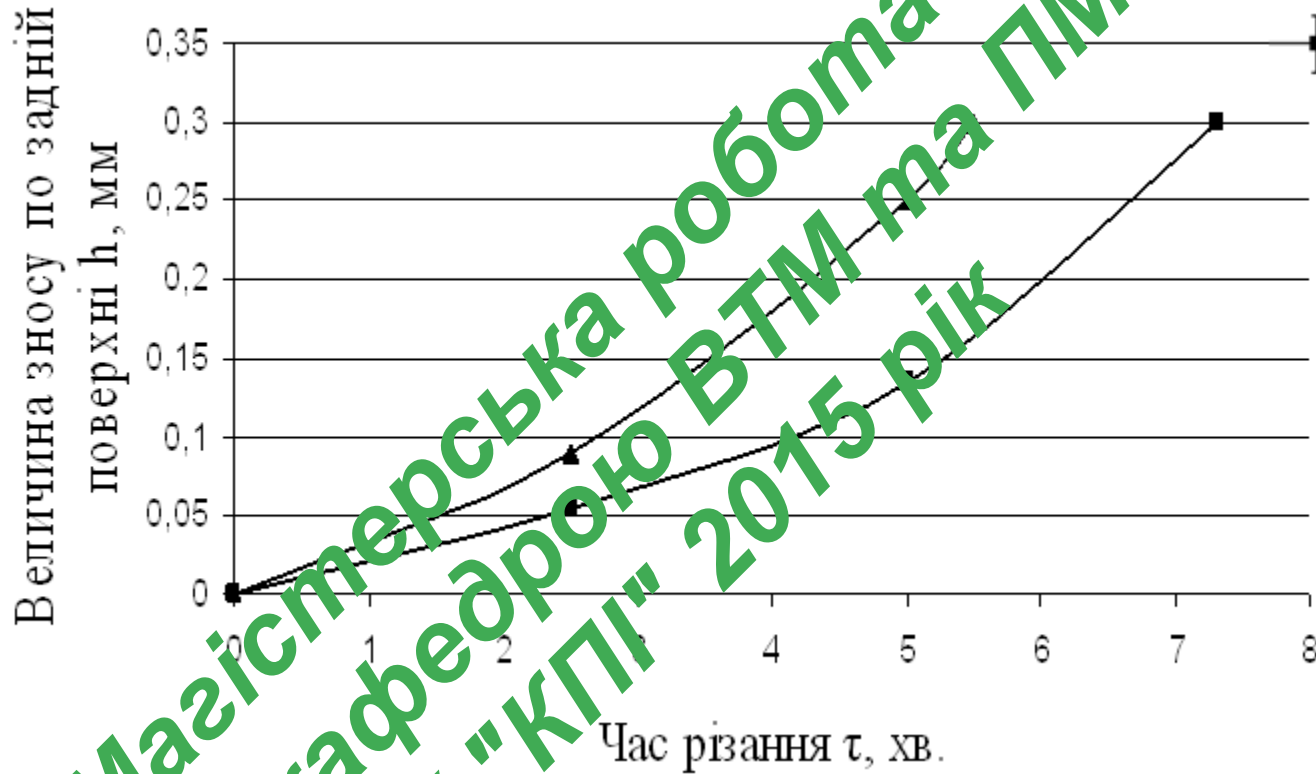
Залежність величини зносу по задній поверхні h від часу роботи різців τ ріжучих пластин при швидкості різання 0,67 м/с

Магістерська робота
за кафедрою ВТМ та ПМ
НТУУ "КПІ" 2015 рік

▲ - ZrO₂ - TiO₂ - Al - C; ■ - BOK-60

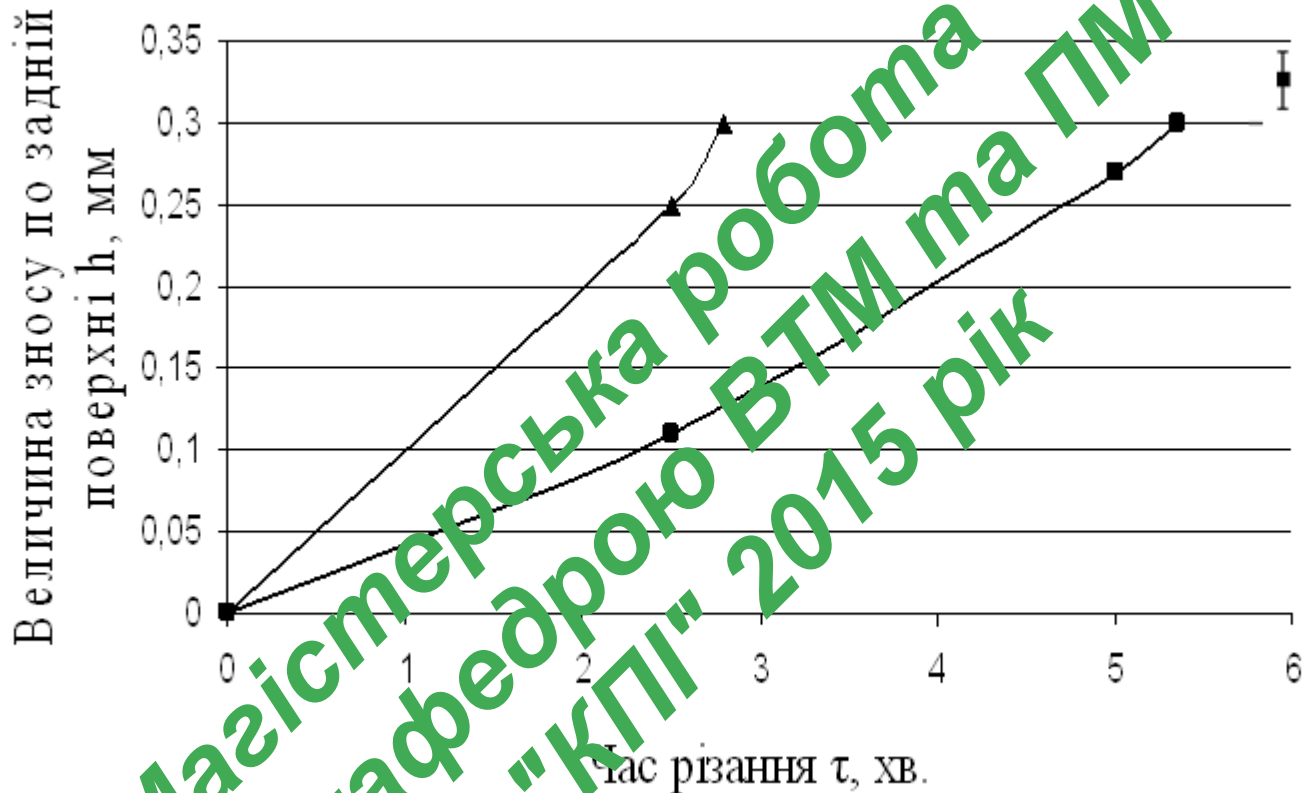
Залежність величини зносу по задній поверхні h від часу роботи різця τ ріжучих пластин при швидкості різання 1 м/с

Магістерська робота
за кафедрою ВТМ та ПМ
НТУУ "КПІ" 2015 рік

▲ - ZrO₂ - TiO₂ - Al - C; ■ - BOK-60

Залежність величини зносу по задній поверхні h від часу роботи різця τ ріжучих пластин при швидкості різання 1,33 м/с

Магістерська робота
за кафедрою ВТМ та ПМ
НТУУ "КПІ" 2015 рік

▲ - ZrO₂ - TiO₂ - Al - C; ■ - BOK-60

ВИСНОВКИ

- Виявлено, що в системі $ZrO_2 - TiO_2 - Al - C$ зі збільшенням вмісту вуглецю розмір фазових складових зменшується від 0,5 - 7 мкм (8 мас.% C) до 0,5 - 1,5 мкм (13 мас.% C) оскільки збільшується кількість карбідних складових.
- З допомогою рентгенофазового аналізу виявлено, що в усіх отриманих матеріалах присутні 6 фаз - ZrC , Al_2O_3 , ZrO , Al_2TiO_5 , TiC та TiO_2 . Встановлено, що зі збільшенням кількості вуглецю збільшується кількість ZrC та TiC .
- Встановлено, що зі збільшенням вмісту вуглецю від 8 мас.% до 13 мас.% збільшується твердість (від 94 до 97 HRA) та мікротвердість (від 17,4 до 19,3 ГПа) матеріалу внаслідок збільшення дисперсності фазових складових та збільшення кількості найбільш твердих фаз.

•Випробування на стійкість при циклічно-ударному точінні гарячепресованих пластин із композиту 54 мас.% ZrO_2 – 8 мас.% TiO_2 – 25 мас.% Al – 13 мас.% C при швидкості різання 0,67 м/с показали, що матеріал на 25 % поступається зразкам такого ж типу і розміру з кераміки ВСК 60. Збільшення швидкості різання до 1 та 1,33 м/с призводить до зростання швидкості зношування пластин та викришування ріжучої кромки по поверхні.

•Проведений аналіз небезпечних чинників при виконанні магістерської роботи, розробка заходів на усунення цих чинників, або приведення їх до допустимого значення та забезпечення безпеки персоналу в разі надзвичайних ситуацій.

Дякую за увагу!

**Магістерська робота
за кафедрою ВТМ та ГІМ
НТУУ "КПІ" 2015 рік**